J. POUS Y PAGÈS

SCHERZO

Comedia en un acte

BARCELONA
1910

SCHERZO

OBRES DE L'AUTOR

Per la Vida, novela.
Quan se fa nosa, novela.
Empordaneses, noveletes.
Revolta, novela.
De l'Ergástula, impresions, confessions y sugestions de trenta díes de captiveri.

TEATRE

El Mestre nou, drama en tres actes.
L'Endemá de Bodes, comedia en tres actes.
El Drac, assaig de drama popular en un acte.
Un cop d'Estat, comedia en un acte.
Els visionaris, drama en tres actes.

EN PREPARACIÓ

De les vides humils, noveletes ciutadanes.
Vides heroiques, noveletes.
Sol-ixent, drama en tres actes.

J. POUS Y PAGÉS

SCHERZO

COMEDIA EN UN ACTE

BARTOMEU BAXARÍAS
IMPRESSOR : : P. Mercader, 10
BARCELONA : : : : : 1910

PERSONATGES

LLUISA	27 anys.
TUIES	50 »
JORDI.	35 »
CRIAT.	25 »
EL COSÍ DE LA LLUISA	32 »

Epoca actual

Dreta y esquerra del actor

Aquesta comedia fou estrenada al teatre Principal la temporada de 1905-1906, estant repartides les figures en la següent forma:

Lluisa, D.ª Emilia Baró; *Tuies,* D.ª N. N.; *Jordi,* D. Enrich Gimenez; *Criat,* D. Ramon Morató; *El cosí,* D. Ramon Tor Deseures.

Director artístich: D. Adrià Gual.

ACTE UNICH

Una sala a la torra de Lluisa. Al fons una gran porta vidriera, que dona a una galería coberta, part de llà de la qual se veuen els arbres del jardí: a la dreta d'aquesta porta un rellotge; a l'esquerra una arquimesa. En la banda dreta una porta, que es la que dona al rebedor: en el mateix costat una tauleta de costura, ab un tambó de brodar, etc. En la banda esquerra dues portes, essent la del primer terme la de l'habitació de la Lluisa; entre les dues portes una cònsola: en el mateix costat un canapè y dos sillons. Convenientment repartits per la sala, altres mobles, tots ells luxosos y de bon gust.

ESCENA I

La Tuyes *y després la* Lluisa

TUYES

(*Està repassant una panera de roba prop de la taula de costura: al cap d'un moment s'aixeca, va a mirar el rellotge, y després de pararse un instant, mirant per la porta del fons, torna cap a la feina.*)

Be triga prou la senyoreta. Mentres no li hagi passat alguna cosa. (*Asseyentse de nou*). Per xò, d'aquí a la vila hi ha un bon tros. Y, després, els advocats son gent que may acaba les paraules. Com que d'elles viuen... (*Segueix treballant. Passat un moment entra la Lluisa per la porta de la dreta*).

LLUISA

(*acalorada, de mal humor*)

Bon día, dida.

TUYES

Ay gracies a Deu qu'ets aquí! Que t'ha passat alguna cosa?

LLUISA

(*trayentse'l barret davant de la consola*)

Ca, dòna! L'advocat que m'ha entretingut fins ara.

TUYES

Donchs, ja'm feyes estar ab ansia.

LLUISA

No ha vingut ningú mentres era fora?

TUYES

No, ningú.

LLUISA

Diu que'l procurador ha de portarme a firmar no sé quins documents... Ditxosos papers y ditxós plet! Quin mal punt d'havermhi deixat embolicar.

TUYES

Y que hi diu l'advocat?

LLUISA

Que ho sé, jo, lo que diu! M'ha tingut més d'una hora parlantme de lleys y de procediments y de sentencies y no n'he tret en clar ni una paraula. Tinch el cap com una olla de grills. Vès que se m'en don a mi de tot lo que retreu y s'anomena. N'estich mes tipa!...

TUYES

No't queixis, que tu ten tens la culpa. Si haguessis cregut els meus concells, no't passaría lo que't passa.

LLUISA (*acostantshi*)

Però que volies que fes, veyam? Ve'l masover y me diu que havía de desviarse'l torrent d'Aygua-roja, perque nega a l'hivern tots els camps de la part baixa, fent malbe les terres y les cullites. Comensem les obres y, al cap de dos dies, an aquest bon senyor de la Torrablanca li agafa'l rampell de no voler que tirem endavant. Y en quina forma! Encarantme de bon comensament jutges y escribans y notaris y advocats, ab tot y saber que's tractava d'una senyora. Que hauríes fet, tu, digues?

TUYES

Jo? Prous vegades que t'ho he predicat bon Deu! Casarme: vet aquí lo que hauría fet.

LLUISA

Sempre surts ab lo mateix!

TUYES

Y es clar! Com que sembla mentida que no vulguis caure a la rahó.

LLUISA

Bé, bé; no m'amohinis ab sermons, dida. Prou marejada estich de l'advocat.

TUYES

Pensa que si parlo es pel teu bé, per la molta voluntat que't porto. Ay Senyor! T'he criat y no puch ferhi més: per mí sempre seràs com una filla. Y me fa rabia veure que't consums, que't deixes perdre la joventut, que't burles dels meus bons concells.

LLUISA

Però qui se'n burla?

TUYES

Donchs perquè no vols casarte?

LLUISA

Perque no'm convé.

TUYES

Ay valgans Déu! Això es una cosa que convé a totes les dònes.

LLUISA

Que't penses que tothom es com tu? No'n trobaràs gaires que vulguin carregar tres vegades ab la creu del matrimoni.

TUYES (*aixecantse*)

Y la duría de bon gust la quarta. Tu no m'haguessis dit de venirte a fer companyía quan vas quedar viuda.

LLUISA

Per xò mateix no cal fer cas de les teves alabances. Li has tingut massa afició an aquest Sagrament.

TUYES

Al contrari. No veus que son filles de l'experiencia? Creume Lluisa: el millor estat per la dòna, es el de casada. Què representa en el mon una dòna sense home? Rès, manyaga, rès. Tant se val una payella sense mánech, una arada sense rella, un estre inút'l, parlant ab perdó.

LLUISA

Y què guanyaría, si'm casava, veyam?

TUYES

Ay, mira; primer de tot, això?

LLUISA

Però que es això?

TUYES

Dòna... el costat, la companyía, la... la... Vaja, tot lo que's porta de sí 'l matrimoni.

LLUISA

No paga 'l sacrifici.

TUYES

Oh! Y el no haver de tenir mals de cap com els d'ara. Que no veus lo que't passa? Quan manca'l gall d'un galliner, tots els pollastres del veynat se creuen ab dret a mourhi fressa.

LLUISA

El remey fora pitjor que la malaltía.

TUYES

Que sabs tu angel de Déu!

LLUISA

No tant com tu, que n'ets mestre passada; però'm sembla que, després de cinch anys de matrimoni, puch saberne alguna cosa.

TUYES

Y que has de saber! Tens de pensar que'l matrimoni es com un pressech. Si'l pinyol es

amargant, la polpa té dolsors de mel y de sucre Sino que tu vas ensopegar tot seguit ab el pinyol...

LLUISA

Y creu que me'n quedarà'l regust tota la vida.

TUYES

En això tens rahó! D. Felip era de lo més aspre y repelós que Déu ha posat sobre la terra. Molt rich, això sí; però lleig com una mala cosa y ab un genit pitjor que un gros de presa.

LLUISA

Dida, per Déu!... Prou bé que's portà de mí, pobre senyor.

TUYES

No'n parlem pas! Bona vida va donarte ab l'ofech y el poagre y tot el seguici de malures que no li cabíen a la corpora. Y sempre aquell etern cridar, sempre aquell mal humor que no podía habitarse vora seu. En fí, vols que t'ho digui? No sé hont teníes el cap quan vas casarthi.

LLUISA

Que hi faràs! Era tant jove... y els de casa may me callaven... (*S'asseu en el canapè*). Si una pogués endavinar per endevant les coses, que se n'estalviaría de tristeses. Per xò no vuy tornar a casarme, ara que'n tinch esperiencia.

TUYES

Oh! Es que ara fora molt diferent! Ara pots trobar un marit jove, amable, ben plantat, com tu tel mereixes. Ets jove, guapa, rica... Tres coses que no fallen pera arreplegar bona companyía.

LLUISA

La darrera sobre tot. La joventut y la bellesa ray!... Els quartos son el bon esquer. Els pretendents hi acudeixen a volions. Tots sem-

blen molt amables, molt atents, molt enamorats. Però tots miren ab més bons ulls les meves rendes, que la meva persona. Y pobre de mí que'm deixés ilusionar per les seves paraules mentideres! Ja veuríes quin desengany l'endemà de bodes. Sort que se m'acudí sotmetrels a una prova que no falla. (*Aixecantse*).

TUYES

Quina prova?

LLUISA

Quan estàn al bell mitg de la seva amorosa declaració, insinuo discretament que la meva conciencia no'm permet amagarlos un detall, que pot contrariar les seves intencions. Tots exclamen lo mateix: «Quin obstacle, pot haverhi, que'l meu amor no venci?» Y vinga fer juraments y arborades protestes... Tot el repertori que es del cas hi passa. Jo'ls deíxo ben esbravar. Y quan ja'ls tinch ben compromesos, declaro que una cláusula del testament del meu marit me priva de tots els drets a la seva fortuna, si torno a casarme. Hauríes de veure la cara que hi posen. Sembla talment que'ls hagin tirat una galleda d'aigua. Y ja no més pensen en salvar el ridícol de la retirada, sense que may més tornin a deixarse veure.

TUYES

Això no prova rés. Ab aquesta cara de rosa florida y aquesta figura tant ressalada, no mancarà qui s'enamori com un boig de tu, sense pensar en els interessos, y et faci ben felissa.

LLUISA

Y de retruch a la meva dida, que està frisant per veurem casada.

TUYES

Perque'm fa malicia pensar que tot aquet bé de Déu l'ha de pansir la vellesa, sense que cap estaquirot sàpiga aprofitarsen.

LLUISA

(*recullint el barret de damunt la consola*)

Digues que si fossis home!...

TUYES

Te menjaría a petons.

LLUISA

(*anantsen per la porta de la seva habitació*)

Uy! Deixem fugir: que no't vingués la temptació de devorarme. (*Se'n va*).

TUYES

(*tirantli un petó ab les dues mans*)

Té: que vals mes or que no peses.

ESCENA II

La TUYES *y el* CRIAT

TUYES

(*Després d'haverse quedat un moment parada, mirant per ont ha sortit la Lluisa, se'n torna a la feina*).

Ay Senyor! Pensar que l'he tinguda a bras y ara, té, já es viuda. Com passen els anys! Sembla que era ahir que corríen pel mas ab l'Enrich, com dues busquetes... Mes li hauría valgut a la tonta casarse ab el seu cosí, que ab aquell vellarcás del senyor Felíp... Que'n tenen de poch seny les noyes... Rès; el voler anar boniques les encega.

CRIAT

(*entrant per la porta de la dreta*)

Mireu Tuyes: han portat aquesta carta per la senyoreta.

TUYES
(*sense interrompre la feina*)

Déixala aquí sobre.

CRIAT

Es que demanen resposta.

TUYES

Y qui es que l'ha duta?

CRIAT

Un mosso de la Torra-blanca, de part del seu amo.

TUYES (*sorpresa*)

Què dius! Del que'ns va fer plegar les obres de la resclosa?

CRIAT

El mateix.

TUYES
(*aixecantse rápidament*)

Dóna. (*agafa la carta y se dirigeix a la porta de l'esquerra*) Ab quin ciri trencat deurà venir aquest busca rahons... (*la Lluisa surt de la seva habitació vestida de casa.*)

ESCENA III

Els mateixos y la LLUISA

TUYES
(*entregant la carta a la Lluisa*)

Té: han dut aquesta carta d'aquell rapatani de la Torrablanca; el del plet.

LLUISA

Y ara! Què deurà voler? (*trenca al sobre*)

TUYES

Segurament que rès de bò.

LLUISA

(*despres de llegir la carta*)

No ho entench. (*an el criat*) Qué's fòra el que l'ha portada?

CRIAT

No, senyora: espera resposta.

LLUISA

Díguili, donchs, que d'en tot el matí no'm mouré de casa. (*el criat s'en torna per la porta de la dreta.*)

ESCENA VI

La LLUISA *y la* TUYES

LLUISA

Mira que diu: «Respectable senyora: Encara que'l meu procedir pugui semblarli una mica incorrecte, desitjaría que's dignés concedirme un moment d'atenció pera parlar de la nostra diferencia. Si no ha de serli molestia, tingui l'amabilitat d'indicar al portador a quina hora me serà permès posarme personalment als peus de vostè. S'ofereix, etz.» Que't sembla? La carta es molt amable.

TUYES

Massa: no't fiis de gat que amagui les urpes.

LLUISA

En fí, ja veurem per hont se despenja. (*agafa un tambor y es posa a brodar vora la taula; la Tuyes reprèn la seva feina*) Y escolta: que tal es aquest senyor?

TUYES

No ho sé; no l'he vist may. Sembla qui viu tot sol, com un alarb, sense deixarse veure may enlloch hont hi hagi divertiment.

LLUISA

Dèu ésser vell.

TUYES

Molt vell, no crech que ho sigui. Lo que diuhen que no està gaire bò de la capsalera. (*signant el front.*)

LLUISA

Potser, donchs, hauré fet una imprudencia de dirli que vingués.

TUYES

No tinguis por; jo estaré a l'aguait per si convenía, Y tampoch s'ha sentit a dir que sigui perillós. Sembla que no té més que un perdigó a l'ala.

LLUISA

Veyam ab quina extravagancia'm sortirà. (*una pausa*) Y si vingués?... (*esclatant a riure*) Fóra graciós! Aquest senyor es solter, oy?

TUYES

Sí.

LLUISA

Donchs, alsa, dòna! Tú que pateixes tan per vèurem casada. Ell solter, jo viuda, potser ha pensat matar dos pardals d'una tirada: acabar el plet y casarse.

TUYES

Y ara! Quin acudit, tú també.

LLUISA

Oh! No dius que es una mica trastocat?

TUYES

Si precisament la seva principal manía es contra les dònes. Diu qu'en veyent unes faldilles sembla que vegi el mal esperit.

LLUISA

Donchs jo tinch el pressentiment de que la meva renda li ha tocat el cor y ja veuràs com vindrà a fermen l'amable confessió.

CRIAT

(*entra ab una carta per la dreta*)

El correu ha portat aquesta carta, senyoreta. (*l'entrega a la Lluisa*)

LLUISA

(*tot trencant el sobre*)

Tens cèntims, dida?

TUYES

Sí. (*treu cèntims de la butxaca y en dóna cinch an el criat que se'n entorna*)

LLUISA

(*ab alegría, desprès de mirar la firma*)

May diríes de quí es? Del meu cosí.

TUYES

(*ab alegre sorpresa*)

Del senyoret Enrich? (*la Lluisa fà que si ab el cap tot llegint*) Y està bò?

LLUISA

Arriba en l'exprés. Haurem d'enviar el cotxe a l'estació. Jo no puch anarhi...

TUYES

Perquè?

LLUISA

Tú diràs: tinch d'esperar que vingui aquest senyor de la Torra-blanca.

TUYES

Ay! Jo'l plantaría.

LLUISA

No pot ser; haventli fet dir que fóra a casa, tinch d'esperarlo.

TUYES

Però també es ben trist que, per un qualsevol, el senyoret Enrich no pugui tenir l'alegría de trobarte al saltar del carril. *(Ha acabat de repassar la roba y l'acondueix dintre del cove, deixant les ulleres damunt de la taula.)*

LLUISA

Què hi farem! Paciencia. (*s'aixeca*)

TUYES

Pobre senyoret! Tan de temps sense vèurel.

LLUISA

Aviat farà set anys que va anarsen a Londres.

TUYES

El día de San Miquel; prou que m'en recordo. Y que'm sembla que no devía anarsen de gaire bona gana.

LLUISA

(*de la consola, ahont s'arregla el pentinat*)

No? Perquè?

TUYES

Perque... Vuy dirte una cosa que m'ha vingut moltes vegades a la punta de la llengua y no te l'he dita may, per por de que t'enfadessis.

LLUISA

Digues, dòna.

TUYES

No voldría que t'ho prenguessis malament, però'm sembla que l'última vegada que'l senyoret Enrich passà l'istiu aquí, en vida del difunt, li feyes més goig que vergonya.

LLUISA

Vols callar, tú també.

TUYES

Y com que'l senyor Felip, que era tan del puny estret, li deixà, sense tirarhi gaires cosses, lo que li feya menester pera establirse a Londres, vaig dirme entre mi mateixa: això es que també ho ha reparat y vol trèuressel de la vora.

LLUISA (*renyantla*)

Però dida! Quines coses de pensar.

TUYES

No ho dich pas per rès de mal. Sinó que us havíeu criat junts y us estimaveu tan de criatures, que...

LLUISA

Bé, bé, deixemho corre. Y ara no't torbis. Tens d'arreglarli l'habitació per quan arribi.

TUYES

Té rahó el meu fill! Déixamhi anar. (*agafa el cove y es dirigeix cap a la segona porta de la dreta. Girantse abans d'arribarhi.*) Y quina parella hauríeu fet! Tan gentils l'un y l'altre...

LLUISA

Però vés, que'l temps es just.

TUYES

Si jo hagués hagut d'aconsellarte, no t'hauríes pas casat ab aquell rondinayre de vellot.

LLUISA

Oh! Que ets cansonera!

TUYES (*anantsen*)

Ja hi vaig, dòna, ja hi vaig. (*girantse en la porta*) Li arreglaré la cambra del jardí, veritat?

LLUISA

Si, la de sempre. (*la Tuyes desapareix; la Lluisa queda un instant pensativa; després se*

passa la mà pel front mormolant:) Que hi farem!... Ja no té remey. (*entra el criat per la dreta.*)

ESCENA IV

La Lluisa *y el* Criat

CRIAT

(*entrant per la dreta*)

Senyoreta: D. Joseph, el procurador, pregunta si podrà parlarli un moment.

LLUISA

Hont es?

CRIAT

L'he fet passar al despaig. Y m'ha dit que portava molta pressa.

LLUISA

Ja hi vaig. (*se dirigeix a la porta del fons, girantse al esserhi*) Ah! Digues an en Tomàs que enganxi la victoria; té d'anar a l'estació a rebre'l senyoret Enrich.

CRIAT

Està molt bé.

LLUISA

Arriba en l'exprés de les dotze. Y dígali... No: que avisi abans d'anarsen; ja li diré jo mateixa. (*Desapareix per la galería. El criat agafa una cadira, la posa sota'l rellotge, s'hi enfila y dóna corda. Entra en Jordi per la dreta.*)

ESCENA V

En Jordi *y el* Criat

JORDI

Donya Lluisa Estrada, viuda de Don Felip Carreres?

CRIAT

(*malagradós, sense girarse*)

Té feina.

JORDI

Desitjaría, si no fós molestia...

CRIAT

(*igual que la primera vegada*)

Torneu una altra hora; ja he dit que tenía feina.

JORDI (*enfadat*)

Escolteu company. Que'n teniu per molt de arreglar aquest rellotge?

CRIAT

Per fins que acabi. (*igual*)

JORDI

Donchs així que acabeu el meu bastó tindrà unes quantes paraules ab la vostra esquena. (*va a seures en el canapè*)

CRIAT (*girantse*)

Ay, dispensi. L'havía pres per altre. (*baixa precipitadament de la cadira*)

JORDI

Feu, feu; no tinch cap pressa.

CRIAT

No, no, ja estich per vostè. Sinó que ab la veu, sab, l'havía confós ab un pobre que no ens podem treure de sobre.

JORDI

Donchs una altre vegada mireu d'ésser més fí d'orella.

CRIAT

Si, senyor, sí. Què se li ofería?

JORDI

Tinch de parlar ab la senyora.

CRIAT

En aquest moment no sé si podrà rèbrel.

JORDI

Sí: anuncieuli la meva visita.

CRIAT

Es que té una sentada ab el procurador.

JORDI

No hi fà rès; m'esperaré.

CRIAT

Com vulgui. Qui tinch de dirli que la demana?

JORDI

En Jordi Masdevall.

CRIAT

(*apart, anantsen vers la porta del fons*)

Recristina! El boig de la Torra-blanca. (*desapareix per la dreta de la galería.*)

ESCENA VI

En Jordi *y després la* Tuyes

JORDI

(*assegut en el canapè*)

Veyam si aquesta bona senyora serà més enrahonada que'l busca rahons del seu marit. Encara que qui va ab un coix... (*una pausa*) Ben mirat se fà esperar una mica massa... (*Entra la Tuyes per la segona porta de l'esquerra, dirigintse vers la taula de costura*) Hola! Aquí la tenim. Ay, quina cara de mal genit! (*Aixecantse y saludant*) Senyora...

TUYES

Déu lo guard. (*Li gira l'esquena y cerca en*

la taula de costura) Hont dech haver posat les ulleres.

JORDI (*apart*)

Y ara! Com me gira l'esquena! Son molt despreocupats en aquesta casa. (*alt*) Permètim, senyora...

TUYES

Segui, segui; no fassi cumpliments. (*Continua cercant*) Ah! Ja les tinch.

JORDI

Senyora!...

TUYES

Però perquè no seu? (*acostantshi*)

JORDI

Senyora... estant vostè dreta...

TUYES

No'n fassi cas de mí; segui, segui.

JORDI

De cap manera... Si vostè no men dona l'exemple...

TUYES

(*asseyentse en la primera cadira que troba*) Vaja, donchs; no vuy ferlo malcontent, per tant poca cosa.

JORDI (*assegut en el canapè*)

Senyora; sentiría que pogués semblarli inconvenient el pas que m'he permès donar.

TUYES

El pas?... Quin pas?...

JORDI

La carta que ha rebut no fa gayre...

TUYES

Una carta?

JORDI

Demanantli una entrevista pera tractar del nostre plet.

TUYES

Ah caram! Vostè, sería, donchs... (*s'aixeca*).

JORDI

En Jordi Masdevall, per servirla. (*aixecantse*)

TUYES

L'amo de la Torra-Blanca? (*acostants'hi y asseyentse en el silló de més a la dreta*) Quant m'alegro de conèixel!

JORDI

El gust es meu, senyora. Que no li ha dit el criat?...

TUYES

No, no; no m'ha dit res. (*se posa les ulleres y el mira fixament*).

JORDI

Que es extrany.

TUYES (*apart*)

Pobret! Qui ho diría!

JORDI (*apart*)

Y ara! Com me mira.

TUYES

Donchs, si, m'alegro molt y molt de conèixel. Precisament no hi ha gaire que parlavem de vostè. Ne diuen tantes coses! Fan correr que es tant, així, tant...

JORDI

Retret?

TUYES

Just, això mateix. (*apart*) No'l contrariem.

JORDI

M'agrada la soletat. Y ara permetim...

TUYES (*interrompentlo*)

Jo no'n crech ni una paraula, sab? Lo que se'n diu ni una paraula. Però conten de vostè unes coses més extranyes!...

JORDI

Si, eh? Com li deia donchs...

TUYES (*interrompentlo*)

Vostè es solter, no fa?

JORDI (*sech*)

Gracies a Deu!

TUYES

Y no pensa casarse!

JORDI (*més sech*)

No pas per ara.

TUYES

Mal fet, sant cristià! Un home jove, rich; bon mosso, perquè no se li pot negar que té bona planta.

JORDI

(*mirantsela esparverat, com si temés que vol conquistarlo*)

Senyora!...

TUYES

No, no! es la veritat. Com a planta d'home, no sen trobarien gayres que fessin de tant bon veure. Per això es més de doldre que no pensi en casarse, haventhi tantes pobres que'l pendríen a mans besades.

JORDI (*impacient*)

Son maneres de pensar. Y tornanthi...

TUYES (*interrompentlo*)

Que potser no li agraden les dònes?

JORDI (*exclatant*)

Quan son lletges, velles y tafaneres, no.

TUYES (*apart*)

Ui! quin porch espí!

JORDI

Tornant, donchs, al motiu de la visita, el meu desitg fora acabar amistosament el ditxós plet que tenim en dansa.

TUYES (*aixecantse*)

Això ho explica a la senyora.

JORDI (*aixecantse també cremat*)

Com s'entén! Vostè no és Donya Lluisa Estrada?

TUYES

No senyor.

JORDI

Molt be, dòna! Qui no li feya dir de bon comensament?

TUYES

Ay mare! Perquè no ho preguntava.

JORDI

Ah! Dispensi, padrina!

TUYES

No hi ha de què... noy tendre. (*sen va furiosa per la dreta de la galería*)

ESCENA VII

En JORDI *y després* LLUISA

JORDI (*sol*)

Quina vella més poca solta! Si la senyora s'assembla a la criada, que s'hi assemblará, m' hauré lluit. (*Ve la Lluisa per la dreta de la galería*) Hola! Aquesta dèu esser la filla. Y es guapa.

LLUISA

(*després de saludarlo, tot indicantli un silló*)

Li prego que'm dispensi la durada de l'espera.

JORDI

La seva presencia men compensa de sobres.

LLUISA

(*apart asseyentse en el canapè*)

Ay, que ve amable. (*alt*) Vostè dirà.

JORDI (*assegut en el silló*)

Es ab la senyora, la seva mamà, suposo, que desitjaría parlar un moment.

LLUISA

Ab la meva mamà? (*sorpresa*)

JORDI

Apropòsit d'una questió que vostè segurament no tindrà prou coneguda. Aquest matí li he escrit, demanantli una entrevista.

LLUISA

Que m'he complagut en concedirli inmediatament, perquè era a mi que's dirigía.

JORDI (*sorprès*)

Còm! Vostè es donya Lluisa Estrada?

LLUISA

Per tot lo que pugui servirlo.

JORDI

Viuda?...

LLUISA

De Don Fèlip Carreras, si senyor.

JORDI (*ab brutal franquesa*)

La compadeixo de tot cor, senyora.

LLUISA

Realment, la situació d'una senyora sola.

JORDI

Oh, no! Si no es pas per la viudetat, que la planyo. Al contrari: es per tot lo que degué sofrir, abans de veures viuda. Perdoni la franquesa. Hi ha moments en que les fórmules de la bona educació no enganyen a ningú. Jo vaig tenir la desgracia de veurem obligat a tractar... ab el seu difunt y sé'l genit que gastava.

LLUISA

Els anys y la poca salut. Però en el fons era tot bondat.

JORDI

La devía tenir molt fonda si de cas, per què ni ab cerca pous se li trobava.

LLUISA

Digui, donchs, que vostè, tot venint, devía esperar toparse...

JORDI

Ab una vella malhumorada, una mena de Don Felip ab faldilles. May me podía pensar que la seva viuda fos tant jova, tant simpàtica, ni tant hermosa. Me felicito d'haverme enganyat y la felicito coralment, senyora.

LLUISA

Y jo li agraeixo les seves amables paraules; sobre tot sabent que no les prodiga. M'han dit que té guerra declarada a les senyores.

JORDI

L'han enganyada. Soch el primer admirador dels seus encants, de les seves gracies, de les seves perfeccions; però...

LLUISA

Les tanca ab pany y clau les portes del seu cor y de la seva casa.

JORDI

Unicament per precaució; no per odi Veig

que li han fet una pintura molt poch favorable de la meva persona.

LLUISA

Oh, no!

JORDI

Sigui franca. Li han dit que era un llunàtich, una mena d'orat... Ja pot dirho, ja, que també m'ho figuro.

LLUISA

No! Tant sols me n'han parlat com d'un home extraordinariament original.

JORDI

M'extranya tanta benevolencia. Com que no m'acomodo a certes rutines del tracte social, s'ha fet entorn meu una veritable llegenda. Tothom me té per un maniàtich, digne gaire bé de la camisa de forsa. Y, si vol ésser franca, no'm negarà que ha sentit, així, com una mena d'inquietut, al pensar que havíem de tenir una entrevista a soles.

LLUISA

No ho cregui. Curiositat, si, que n'ha sentída. Vení́a precedit d'això que vostè'n diu la seva llegenda.

JORDI

Inmotivada, creguim.

LLUISA

Fins a cert punt. Per què, sinó'l seu odi, lo que es la seva poca simpatía per les senyores, no deurà negarla?

JORDI

Y tant! Si precisament me perdo pel defecte contrari. Encara no'm trobo davant de dos ulls hermosos, com els de vostè, per exemple, soch home a l'aigua. (*ab foch creixent*). Tot jo no sé que'm passa, el cap se men va, el cor se'm

posa a batre desesperadament y sento quelcom que se men puja pit amunt y me venen ganes d'arrodillarme, de... de...

LLUISA

(*somriu dissimuladament, creguda de que va a declarárseli*)

JORDI

(*després d'haverse aturat en sech y de pasarse rapidament la mà pel front, repren en to natural*)

Sinò que l'experiencia m'ha fet prudent y encara no veig els primers síntomes de perill, cames ajudeume.

LLUISA (*desilusionada*)

Ah!

JORDI

Ho compendría perfectament, si sabés que he arrivat dues vegades a punt de casarme. Però l'estich molestant ab histories...

LLUISA

No, no; al contrari. M'interessen molt. Deia que ha estat dues vegades...

JORDI

Apunt de caure a la ratera. Salvantme totes dues miraculosament de pendre mal...

LLUISA

No's pot saber?

JORDI

Si senyora. La primera fou en vida del meu pare. Tot estava llest. el pis parat, les amonestacions tirades, quan, per rahons que foren massa llargues d'explicar, va desferse'l casament. Sense saberho la sort me protegía.

LLUISA

La sort?

JORDI

Vegiho vostè mateixa. La meva ex-promesa va consolarse tot seguit, casantse ab un diputat provincial. Y al cap d'un any, pobre home, se li embarcava cap a Buenos Aires, en companyía d'un seu cosí y de tots els diners y les joyes que pogué arreplegarli.

LLUISA

Si vostè s'hi arriba a casar!

JORDI

No men parli! No mes de pensarhi, tots els cabells se m'enaríssen. Però's creu que'm serví d'experiencia? No senyora. No feya pas dos anys de l'aventura, que'l meu natural enamoradis ja m'havía fet prometre altra vegada formalment. Ella era guapa, molt guapa; però tenía un cosí, un cosí jove, ben plantat y tinent de caballería. No's fa creus de la meva ignocencia? Jo n'estava enamorat com un boig. Fins que un dia, en hora que ella no m'esperava, vaig trobarla conversant intimament, molt intimament ab el cosi; se'm representà la desgracia del diputat provincial; vaig compendre que la meva estrella fatalment m'hi predestinava y aquí'm té desenganyat del matrimoni per «in eternum».

LLUISA

Bé!... Tot plegat no més ha fet dues tentatives. Sab que diu l'adagi? A les tres mort o pres.

JORDI

Ah, no! He vist les orelles del llop massa de la vora.

LLUISA

La seva aprensió no es justificada. Perquè

suposo no caurà en l'injusticia de crèurer que totes les dònes som iguals?

JORDI

No, certament.

LLUISA

Y es tant trist viure sol, sense cap afecte... Perquè vostè viu sol, no es cert?

JORDI (*una mica torbat*)

Sol... completament sol:

LLUISA

(*ab una punta de fingida melangía*)

Tant que pesa la soletat! Y després ve la vellesa, sense l'amor dels fills... Quan hi penso, sembla que se'm geli quelcom dintre de l'ànima.

JORDI

Perquè no's casa?

LLUISA

Que li diré...

JORDI

Vostè ray!... Jove, hermosa, distingida, té totes les condicions pera trobar un marit que l'adori, que visqui tant sols pera ferla felissa. (*animantse gradualment*)

LLUISA (*ab un sospir*)

Es més difícil de lo que's figurá.

JORDI (*ab foch creixent*)

Difícil? Ab aquests ulls, y aquesta veu, y aquesta figura? Permetim, senyora, que li digui: per la seva bellesa no pot haverhi rès difícil.

LLUISA (*ab fingida coquetería*)

Jesus, com exagera!

JORDI (*sense poderse contenir*)

Que exagero? Vostè no'n pot tenir idea de l'encant que's desprèn de tota la seva persona. Es una sugestió irresistible, que encisa'ls sentits y guanya la voluntat, sense que un se n'adongui. Fa no més un moment que la conech y... y... (*s'atura en sech de sopte, donantse compte del perill de que li escapi una declaració*)

LLUISA

(*que havía abaixat els ulls, esperantla, se'l mira fit a fit, preguntant ab fingida emoció*)

Còm deya?

JORDI (*torbat*)

Que sí... que vostè, induptablement...

ESCENA VIII

Els mateixos y la TUIES

TUIES

(*venint per la dreta de la galería*)

Senyora. (*en Jordi fa un sospir de satisfacció*) En Tomás pregunta si ha de dirli alguna cosa.

LLUISA

Que dígui que m'ha sigut impossible anarlo a rebre.

JORDI

Que potser la destorbo? (*s'aixeca*)

LLUISA

No, senyor; segui, segui. (*a la Tuyes*) Res mes.

TUIES

Està be. (*se'n va per la dreta de la galería llensant una mirada agressiva an en Jordi*)

ESCENA IX

La LLUISA *y en* JORDI

IORDI (*ja serè*)

Me permeterà que li exposi l'obgecte de la meva visita?

LLUISA

Te rahó! Me n'havía fet ben oblidar. (*en Jordi s'inclina com donant les gracies*) Parlemne, dochs, del nostre plet. Se n'ha cansat, pot ser?

JORDI

De tot seguit de comensarlo. Però, abans, permetim que li fassi una mica d'historia. El seu marit, que en pau descansi... Rès: que descansi en pau. Per desgracia de vostè, ja sab com era. Lo que segurament no deu saber, que una de les seves maníes, era mourem rahons per qualsevol cosa; sempre estava apunt d'armarme plets. Fins un día va citarme a judici, perqué havía manat arreglar un camí de la seva propietat, que també'm feya servey.

LLUISA (*rient*)

Quina gracia!

JORDI

Cregui, donchs, que va fermen ben poca. Havía arribat a posarme furiós. Així, quan vostè comensà'ls treballs de la resclosa, vaig dirme ab alegría; ara ha arribat l'hora de revenjarme...

LLUISA

Just! Fent pagar a la viuda tots els agravis del difunt.

JORDI

Perdoni. Si hagués pogut figurarme que un home tant. . diguem agressiu, podía esser el

marit d'una senyora com vostè, altra hauría sigut la meva conducta.

LLUISA

Així, donchs, ara que ha vist l'error en que estava, deurà desistir de totes les seves pretencions?

JORDI

Impossible! Hi ha de per mitg una questió d'humanitat. (*Lluisa fa un gést de sorpresa*) M'explicaré. Aquest torrent que vostè desitja desviar, manté d'aigua l'estany que tinch en el meu parch. Naturalment, en l'estany hi ha peixos, tota una cría de varietats suculentes, que li faré tastar, si m'ho permet.

LLUISA

Ab molt gust.

JORDI

Figuris, donchs, com quedarien els infelissos, si mels convertís de sopte en peixos de bardissa.

LLUISA

No soch insensible a la seva desgracia. Però confessi que'ls tristos grans de blat y de civada que les vingudes del torrent me neguen, son dignes també de tota compassió.

JORDI

Permetim.

LLUISA

Això sense parlar dels massovers, que, si perden l'anyada, den tot l'any no mengen.

JORDI

Permetim. Hi ha una manera senzilla, honrosa y fins agradable, d'arribar a entendrens.

LLUISA

(*pensant sempre en que li proposarà casarse*) Vol dir?

JORDI

No'n duptil.

LLUISA (*abaixant els ulls*)

Si puch aceptarla...

JORDI

Venguim les terres que li nega'l torrent.

LLUISA

(*se'l mira y exclata a riure*)

Ah, ah, ahl...

JORDI (*sorprès*)

Se'n riu?

LLUISA

(*sense poderse aguantar les rialles*)

No'n fassi cas... M'ha vingut al pensament... Li prego que'm dispensi...

JORDI (*amoscat*)

Senyora, vostè haurà de dispensarme si l'he molestada ab pretencions ridicules.

LLUISA

Al contrari. Deya que?

JORDI

Rê, que'm vengués aquelles terres... les que l'aigua li perjudica...

LLUISA

Precisament d'aquelles no puch desfermen. Sento molt...

JORDI

Sent axí, no veig de quina manera... (*aixecantse*). Hauré de fer valer el meu dret... ab molt sentiment, ho pot ben creure. Però l'advocat me diu que es evident...

LLUISA

Ara mateix el meu procurador me deya lo contrari. Els jutges decidiràn.

JORDI

No haventhi altre remey. De totes maneres, li asseguro que sento molt no haver arribat a una tranzacció.

LLUISA *(oferintli la mà)*

Cregui que'm dol igualment tenir de separarnos enemichs.

JORDI

Judicialment, no mes. En tot lo altre considerim eom el mes afectíssim dels seus servidors.

LLUISA

Escuso dirli que ha près possessió de casa seva.

JORDI

Gracies. Als peus de vostè. (*Apart tot anantsen per la dreta*). Es una llàstima...

ESCENA X

La LLUISA *y després la* TUYES

LLUISA

(*Després d'una pausa, en que s'ha quedat mirant com en Jordi se'n anava).*

Quin home més original.

TUYES

(*entrant per la dreta de la galería*)

Ja es fòra aquell empalagós? Jesús quina romaguera! Y que't volía, tot plegat?

LLUISA

Rê: m'ha vingut ab una historia d'estany y de peixos... Una excusa pera amagar les seves veritables intencions.

TUYES

Quines intencions?

LLUISA

Ferme saber que la meva renda li té'l cor robat, que fins es capàs del sacrifici d'esposarme, pera sortir de pena.

TUYES

Ay el grandíssim! Això t'ha dit?

LLUISA

No: avuy s'ha contentat planejant el camí, pera una altra vegada. Deu haver cregut que era massa violent fer un va y tot la primera visita. Y aixó que l'he ajudat tot lo que he pogut a desplegarse. En fí: prou que tornarà.

TUYES

Y que jo'l deixaría ben planxat, si fos de tu! Hont s'es vist! Després de tirarte per justicia, tenir encara vergonya de venirte a fer la gara gara. Ja se li veu que no sab lo que es criansa.

LLUISA

(*passant vers la consola*)

T'enganyes, dida: no'n conech altre de més amable, de més ben educat. Y que té una conversa!... M'ha fet passar una estona deliciosa, contantme l'historia dels seus enamoraments.

TUYES

Mentides segures.

LLUISA

Tant se val. Lo cert es que m'ha divertit molt. Y de la seva figura, que me'n dius? Oy que es simpàtica?

TUYES

Fa cara de tenir mal genit.

LLUISA

Fuig, dòna! Ab la manera de mirar se li coneix que no. Jo crech que li has agafat manía. (*Se mira en el mirall*).

TUYES

Y tu... me sembla que no sé que me'n pensi.

LLUISA (*sense girarse*)

Que vols dir?

TUYES

Rès, noya; per tu faràs. Lo que es jo, ni cobert d'or el voldría.

LLUISA (*vivament sense girarse*)

Calla, que torna.

TUYES

Qui torna?

LLUISA

Té, dòna, no'l veus pel mirall?

TUYES

El poca pena!

LLUISA

Vesten depressa.

TUYES

Si m'has de creure; treutel del davant ab una carada.

LLUISA

Cuita, que ja es aquí. (*La Tuyes se'n va rondinant per la dreta de la galeria*).

ESCENA XI

La LLUISA *y en* JORDI

LLUISA

(*fent veure que s'arregla davant del mirall*) No li agrada perdre temps.

JORDI

(*entrant per la dreta, quelcom agitat*) Senyora...

LLUISA (*fingint sorpresa*)

Ay! Es vostè? No comptava tornarlo a veure tant aviat.

JORDI

Dispensi: he vingut per dirli... Miri senyora: fa pochs moments que la conech y potser la sorprengui... En poques paraules: m'ha inspirat tant viva simpatía, que no puch anarmen sense fer lo possible pera mereixe la seva amistat.

LLUISA

Li asseguro que la meva amistat...

JORDI

No, no; sigui franca. No es possible quedar amichs, haventhi entre'ls dos aquella diferencia.

LLUISA

Però com vol vostè?...

JORDI

Venguim les terres que afronten ab el torrent. Es lo més senzill.

LLUISA

Ja li he dit...

JORDI

Permetim: respecte del preu, digui sense por. Es de la seva amistat que's tracta y aquesta no té preu, per alt que sigui.

LLUISA

Es molt d'agrair la seva finesa. Però la dificultat no està en el preu.

JORDI

Y donchs?

LLUISA

Per voluntat del meu marit, aquelles terres han de passar al hospital de la vila, el día que jo falti.

JORDI

Quin entrebanch! Però no hi hauría un altre medi?... Perque jo no puch renunciar d'aquesta manera...

LLUISA

No; no n'hi ha cap... Es dir...

JORDI

Què? Se li acut alguna idea?

LLUISA (*com duptant*)

Demostra tant d'afany, que, no sé... Si fos capàs d'un sacrifici...

JORDI

Per vostè? No'n dupti.

LLUISA

Potser, donchs, hi hauría una manera...

JORDI

Quina?

LLUISA

(*posantse a riure de sopte*)

No, no!... Quina follía!...

JORDI

No hi fa rès, digui.

LLUISA

(*sempre rient*)

Es impossible. Vostè no podría vence mai les seves prevencions contra'l matrimoni.

JORDI

(*esma-perdut d'alegría*)

Com!... Es a dir que vostè?...

TUYES

(*vé corrents y crida de la porta del fons*)

Lluisa, Lluisa! Ja es aquí! (*s'en torna*)

LLUISA

Dispensi que'l deixi un moment; tinch de rebre un cosí que m'arriba. (*va vers al fons*)

JORDI (*seguintla*)

Però escolti, per Déu! Vostè m'ha dit?...

LLUISA

Una tontería; no'n fassi cas.

JORDI

Però...

LLUISA

Y després encara hi hauría un altre obstacle.

JORDI (*afanyós*)

Quin obstacle?

LLUISA

No puch entretenirme; m'espera'l meu cosí. (*desapareix per la porta de la galería*)

ESCENA XII

En JORDI *y després la* TUYES

JORDI

Y em deixa... sense voler aclarirme .. (*baixa vers el prosceni*) Vostè no podría desferse... Això sembla dirme... Calma, Jordi, calma: reflexionem. (*posantse la mà al pit*) Però qui reflexiona ab aquest pim pam aquí dintre? (*passejantse agitadament*) Vostè no podría... (*aturantse en sech*) Y perquè no? Es guapa, jove, alegre, sembla bona... Vaja, m'hi caso. Es a dir, si ella vol. Perque ha parlat d'un obstacle... Ditxós cosí! En mal hora m'ha vingut a trencar les oracions. (*Passen per la galería, de dreta a esquerra, la Lluisa y el seu cosí, jove y

elegant, sostenint animada conversa; després la Tuyes, duent un sach de mà, y al ultim el criat, ab una grossa maleta.) Té, míratel. (*seguintlos ab la vista*) Es un bon mosso. Y ella s'hi mostra molt amable... (*donantse un cop al front*) Ah, ignoscent de mí! Vetel aquí l'obstacle! Senyor, perque han de tenir cosins les dònes guapes? (*després d'una pausa en que es passeja agitadament*) Y si m'enganyés? (*la Tuyes travessa la galería*) Calla, aquesta m'ho dirà. (*cridantla*) Psit! Escolti.

TUYES

No puch torbarme. (*mal agradosa*)

JORDI

Escolti, dòna.

TUYÉS

No tinch temps d'escoltar.

JORDI

(*ensenyantli un duro que treu de la butxaca*) Ni demanantli ben demanat?

TUYES

Si es ab tant bones paraules... (*agafa'l duro y se l'embutxaca*). Digui.

JORDI

Aquest senyor que acaba d'arribar, es cosí de la senyora, veritat?

TUYES

Sí, senyor; cosí germà.

JORDI

Y fa molt temps, fa molt temps?

TUYES

De naixement si no m'enganyo.

JORDI

No volía dir això. Volía dir si fa molt

temps... Vaja, si ell y la senyora, m'entens?... Si s'estimen.

TUYES

Molt! No veu que son cosíns?

JORDI

No es axò, dòna. Vui dir si s'estimen... d'altra manera.

TUYES

Vol callar, desgraciat?

JORDI

(*ab un gran sospir de satisfacció*)
Quin pes m'he tret de sobre!

TUYES

(*maliciant de la seva alegria y fingint que's repensa*)
Es dir, es dir...

JORDI

Què?

TUYES

Ben mirat, no sé que li digui.

JORDI

Com s'entén?

TUYES

Ja veurà; de petits varen criarse junts.

JORDI

Malament!

TUYES

Y s'estimaven, molt mes que si fossin germans. Després an ella la portaren a les monges francesas y an ell a estudiar a Barcelona. Però les vacacions veníen a passarles al mas.

JORDI

Junts també?

TUYES

Y que no's deixaven ni un moment.

JORDI

Esguerrada!

TUYES

Si l'un treya'l nas per un corriol del bosch, ja podia comptar que l'altra no era lluny.

JORDI

De manera que anaven pel bosch, tot dos solets?

TUYES

Tot el sant dia. Com que la senyoreta era aficionada a pintar... Una vegada va retratarme ab una colla d'oques y semblava que parlessim.

JORDI

Y va durar molt això?

TUYES

Què?

JORDI

Això dels quadrets y les passejadetes.

TUYES

Ui! Jo pensava que'n sortiria un casament. S'estimaven tant y feyen tan bona parella!...

JORDI

Si, eh?

TUYES

Però ell va anarsen a Madrit, a estudiar per enginyer, y ella va casarse ab Don Felip, que al cel sigui.

JORDI

Y després de casada, també seguí fent quadrets y passejadetes ab el cosí?

TUYES

Ay! Lo mateix que abans.

JORDI

Pobre Don Felip!

TUYES

No manca rès mès?

JORDI (*passejant agitadament*)

No, no; gracies.

TUYES (*apart, a l'anarsen*)

Ara tornem a dir padrina. (*desapareix per la dreta de la galería*).

ESCENA XIII

En JORDI; *després la* LLUISA *y al final la* TUIES

JORDI (*violentment agitat*)

No pot ser més evident! Els quadrets y les passejadetes... el marit vell, imbecil y lleig... ara es viuda y es clar... Que'n soch de desgraciat! (*mirant vers l'esquerra de la galería*) Sí: es ella que ve. (*agafa'l barret y el bastó y va per anarsen*). No vuy veurela.

LLUISA

(*entrant en el punt que ell va per passar la porta*).

Que sen va?

JORDI (*torbat*)

Si, senyora, sí... men vaig... me'n tinch d'anar...

LLUISA

Dispensi que l'hagi deixat. Compti que feya vora set anys, que no havía vist el meu cosí. (*en Jordi's gira pera dissimular una extremitut*) Que li passa?

JORDI (*més torbat*)

No re, no re... que es tart y tinch d'anarmen...

LLUISA

Oh, no! Alguna cosa li passa.

JORDI

Li asseguro que no.

LLUISA

Que no's troba bé?

JORDI

Si senyora, sí.

LLUISA

Donchs, que li passa? Digui.

JORDI (*exclatant*)

Me passa que soch l'home més desgraciat del mon, que una vegada més m'ha perdut el meu natural, que estich enamorat com una criatura. Perdoni la confessió. Ja sé que es un amor sense esperansa. No'm faig ilusions. L'obstacle que'm separa de vostè, es d'aquells que no's poden vènce.

LLUISA

Però escolti...

JORDI

No, no; no'm digui re! Estiminse, casinse y siguin felissos. Jo men torno an el meu cau; no vuy que l'espectacle del meu dolor, enteli la seva ditxa. (*fa acció de marxar*)

LLUISA

Esperis un moment no més. Davant de la seva magniminitat, suposo que no será excessiu demanarli aclaracio d'un petit dupte?

JORDI

Digui.

LLUISA

Vostè sab ab qui es que'm tinch de casar?

JORDI

Y m'ho pregunta! Ab l'elegit del seu cor, ab l'home que vostè estíma.

LLUISA

Y no podría fer el favor de dirme qui es l'elegit del meu cor?

JORDI

Massa que ho sab vostè! El seu cosí!

LLUISA

El meu cosí? (*rient*) Si es casat de temps!

JORDI

Com! Es casat?

LLUISA

Fa tres anys que va casarse a Londres.

JORDI

Y vostè no l'estima?

LLUISA (*ofesa*)

Per Déu!...

JORDI

(*confós y alegre*)

Si, es veritat. Perdoni; l'emoció, l'alegría... Vostè no sab com se m'ha obert el cor...

LLUISA

Oh! Pensi que encara hi ha l'obstacle.

JORDI (*impetuosament*)

No es pas que vostè ja estimi?

LLUISA

No sé... quí sab? Mes això no fóra pas un destorb... al contrari... (*abaixant els ulls*)

JORDI

Còm! Puch esperar que vostè?... Quína alegría! Permètim que, de jonolls en terra....

LLUISA

(*deturantlo ab el gest*)

No's precipiti. Recordi que li he parlat d'un inconvenient.

JORDI (*fogosament*)

Cap n'hi pot haver que'l meu amor no venci.

LLUISA

Potser si; mes jo tinch el dever d'exposarli francament la meva situació.

JORDI

La seva situació?

LLUISA

Que és molt diferenta de lo que sembla, o, més ben dit, que pot cambiar de tal manera... En poques paraules: segons el testament del meu difunt marit, perdo tots els drets a lasave fortuna si torno a casarme.

JORDI

Y què?

LLUISA

(*esmaperduda de sorpresa*)

Còm! Vostè?...

JORDI

Això es un motiu més per enllestir la boda. Miri: me'n vaig a treure'ls papers necessaris; vostè cuida de fer arreglar els seus y el més entrant ja no haurà de viure en casa enmatllevada.

LLUISA

Però vostè... m'estima?

JORDI

Com may encara havía estimat.

LLUISA

Ab tot y saber que tinch de quedarme pobre?

JORDI

Com pobre! Vostè es rica, inmensament rica! Rica de gracia, de bellesa, de...

LLUISA

No pot ser, no pot ser! Vostè no m'estima, confessiho!

JORDI

Que no l'estimo? (*acostantshi fogosament*)

LLUISA (*reculant*)

No! No s'acosti, per Déu!

JORDI

Li juro que l'adoro, que l'idolatro...

LLUISA

No, no! Sigui franch. Algú li ha dit, algú l'ha enterat... La Tuyes segurament. Sols ella ho sabía. Vaja, digui la veritat.

JORDI

Però que es lo que vol que digui?

LLUISA

Que la Tuyes li ha explicat tot.

JORDI

No entench una paraula d'aquest embolich.

LLUISA

Si estich segura que ho sabía, que estava previngut! Confessiho francament. Tampoch ha d'enganyarme.

JORDI

Senyora, li demano per favor. No'm torturi més ab enigmes.

LLUISA

Y que ss tossut!

JORDI

En fí, acabem: vostè m'estima o no m'estima?

LLUISA

No, no: digui la vritat vostè primer.

JORDI

Si no tinch rès per dir! Ni en vritat, ni en mentida.

LLUISA

Quín punt de no voler donarse!

JORDI (*apesarat y ofès*)

Lo que'm sembla, senyora, que ha volgut divertirse a costes meves. Ho sento molt y estigui bona. (*fà acció d'anarsen*)

LLUISA

Però vostè no sabía?...

JORDI

Que tinch de saber, si no sé ahont soch fà estona?

LLUISA

De veres?

JORDI

Per aquesta llum que'ns ilumina!

LLUISA (*conmoguda*)

Sembla talment un somni!

JORDI

(*acostantshi emocionat*)

Y puch esperar?...

LLUISA

(*abaixant els ulls*)

No cal que li digui.

JORDI

Oh, gracies!

LLUISA
(*aixecant el cap vivament*)

Però jurim que no sabía rès de la prova.

JORDI

De quina prova?

LLUISA

No m'ho pregunti; juri.

JORDI

Però com vol que juri si no'm diu?...

LLUISA

No, no; té de jurar primer.

JORDI

En fi! Juro que no sabía res d'això que no sé y vostè'm demana. Està contenta?

LLUISA

Voldría que m'ho jurés per lo que més estima.

JORDI

Li juro per vosté y la santa memoria de la mare.

LLUISA (*ab veu tremolosa*)

Gracies, Deu meu!

JORDI

Y ara, puch saber lo que he jurat?

LLUISA

Es un secret... (*en Jordi fa un gest de protesta*) que li revelaré mes endavant, quan hi

hagi entre nosaltres aquella intimitat, que fon en una sola dues vides. (*li allarga la mà, que ell besa, en el mateix moment que, per la porta del fons, entra la Tuyes*).

TUYES (*senyantse de sorpresa*)

Jesus, María y Joseph! D'on menos se pensa, salta la llebra.

TELÓ

BIBLIOTECA "DE TOTS COLORS"

	Pessetes	
La llàntia del odi, tragedia en quatre actes, per Gabriele d'Annunzio. . .	2	
La fortuna boja, comedia en quatre actes, per Joseph Morató.	2	
Papà ministre, drama en tres actes, per Gerolamo Rovetta.	2	
¡Por! comedia en un acte, per Felix Duquesnel. (agotada)		50
Els mestres contistes. Volum primer. .	1	
La campana submergida, rondalla escénica en cinch actes, per Gerhart Hauptmann.	2	
Les ales de cera, comedia en dos actes, per Manel Folch y Torres. . . .	1	50
Cor delator, monòlech, per Edgar Poe.		25
L'assumpció de Hannele Mattern, drama d'ensomni en dos actes, per Gerhart Hauptmann.	1	50
Els pobres menestrals, obra en tres actes, per Adrià Gual	2	
Els mestres contistes, Volum segón.	1	
Els picarols, rondalla de l'Alsacia en tres actes, per Erckmann-Chatrian.	2	
Joventut de Príncep, comedia en cinch actes, per Wilehlm Meyer Forster.	2	
Gent d'ara, comedia en dos actes, per Eduard Coca y Vallmajor	1	50

Pessetes

Un cop de vent, pas de comedia per Joseph Morató	50
Cavallería Rusticana, Escenes sicilianes, per G. Verga.	75
Rosa Bernd, drama en cinch actes, per Gerhart Hauptmann.	2
L'honor, topo en un acte, per Apeles Mestres.	50
Els mestres contistes. Volum tercer . .	1
La familia Rocamora, drama en quatre jornades, per Pompeu Crehuet. . .	2
Un joch de cartes o Memorialistes ab lletra menuda, sainet en un acte, per Manel Folch y Torres.	75
El pobre Enrich, llegenda germànica en cinch actes, per Gerhart Hauptmann.	2
La morta, quadro dramàtich, per Pompeu Crehuet	1
L'enrenou del poble, quadro de costums en un acte, per Felip Palma. . . .	75
El comensar de les coses, comedia en quatre actes, per Joseph Morató. .	2
Llibre del actor, per J. Ferràn Torras.	1
Flames en l'ombra, drama en tres actes, per A. Butti.	2
Les precioses ridícules, comedia en un acte, per Molière.	1
Drama d'humils, un acte, per J. Puig y Ferreter	1

Pessetes

Nit de neu, drama en un acte, per Robert Bracco.	1
Pèl de Panotxa, obra en un acte, per Jules Renard	
L'Agricultor de Xicago, comedia en dos actes, per Gabriel Timmory .	1 50
Gaziel, poema lírich dramàtich en un acte, per Apeles Mestres. . . .	1
Les anguníes del repòs, comedia en tres actes, per Joseph Morató. .	2
Edip Rey, tragedia de Sòfocles. . .	2
El malalt imaginari, comedia en tres actes, de Molière	2
Flors y Violes, dos actes de comedia, per Pompeu Crehuet.	1 50
Les arrels, drama en tres actes, de Joseph Morató	2
La Cort de Lluís XIV, drama històrich en cinch actes, de Victorià Sardou	2
La Rondalla del Amor, Trilogía, de l'Apeles Mestres.	1
Les bessones, quadro de comedia, den Florenci Cornet.	75
Reixes enfora, drama en tres actes, den Manel Folch y Torres . . .	2
Scherzo, comedia en un acte, de J. Pous y Pagés	75

Preu: Una peseta